

Doe jij mee?

Ben je geïnteresseerd om deel te nemen of heb je suggesties voor de invulling van het project? Neem dan contact op met Jitske de Hoop via jitske@boerennatuurflevoland.nl of 06-28992951.

Dit is wat BoerenNatuur Flevoland doet

1. Agrarische ondernemers ondersteunen bij het daadwerkelijk toekomstbestendig maken van hun bedrijfsmodellen.
2. Het proactief initiëren en uitvoeren van projecten op het gebied van biodiversiteit, landschap, bodem, water en klimaat.
3. Het ondersteunen en bijsturen van overheden bij het maken van passend beleid voor toekomstbestendige landbouw in Flevoland, altijd gebaseerd op praktische ervaringen van boeren.
4. Het informeren en adviseren van boeren over (wijzigingen in) wet- en regelgevingen en over het toekomstbestendig maken van bedrijfsmodellen.
5. Het enthousiasmeren van boeren om mee te doen aan het toekomstbestendig maken van de landbouw in Flevoland.
6. Het uitvoeren van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb) in Flevoland.

Programma Natuur Inclusief Doe jij mee?

Het 'Programma Natuur Inclusief' heeft tot doel de natuur in agrarisch gebied te versterken. Met de opzet en uitvoering zitten we nog in een verkenningsfase. Wij staan daarom open voor suggesties van potentiële deelnemers. Hoe kijk jij hier tegenaan?

Maak je eigen plan

We doen dit door agrarische bedrijven te helpen met het opstellen van een bedrijfsplan met aandacht voor natuur. In een bedrijfsnatuurplan wordt een samenhangend geheel aan maatregelen uitgewerkt die passen bij het betreffende bedrijf en de bedrijfsspecifieke omgeving. In het project gaan we ook de uitvoering van in het plan opgenomen maatregelen financieren. Naast reguliere beheermaatregelen (ANLb), komt er ook budget voor de aanleg van landschapselementen en de uitvoering en (door)ontwikkeling van nieuwe beheermaatregelen.

Ook bedrijven die geen plan op willen stellen, maar wel één of meerdere maatregelen willen uitvoeren, kunnen meedoen.

In december 2023 wil BoerenNatuur Flevoland een tweejarig project (2024 en 2025) starten dat de brede biodiversiteit in agrarische gebieden versterkt. In het Programma Natuur Inclusief gaan we samen met de deelnemers (nieuwe) maatregelen verkennen en toepassen om natuurinclusiever te worden. De in deze folder genoemde maatregelen en bedragen zijn indicatief.

De provincie Flevoland stelt het budget beschikbaar voor een verbetering van algehele biodiversiteit in het landelijk gebied en om het leefgebied van boerenlandvogels te verbeteren.

Specifieke soorten die voor Flevoland belangrijk zijn:

- Veldleeuwerik en Gele Kwikstaart (en Graspieper, Kiekendieven en Velduil) in open gebieden
- Kneu en Zomertortel in overgangsgebieden naar natuur en dooradering

Het betreft maatregelen op agrarische bedrijven die de natuur versterken, maar waarvoor de vergoeding nu (nog) niet in het Flevolands ANLb zitten. Het gaat hierbij om aanleg en beheerskosten. Aangezien we nieuwe maatregelen verkennen is kennisdeling ook onderdeel van het project. We doen dit op de thema's: Boerderij en natuur, Vezelrijke teelt, Eiwitrijke teelt, Landschapselementen, Fruitteelt.

Nieuwe maatregelen verkennen

Boerderij en natuur

- Samenhangend raamwerk van maatregelen
- Aansluiten op het eigen bedrijf
- Maatwerk vergoedingen

Mogelijke maatregelen

- Begeleiding door BoerenNatuur Flevoland om te komen tot bedrijfsnatuurplan die past bij het agrarische bedrijf én de omgeving
- Meer natuurwaarde bereiken in samenhang van maatregelen en ruimte om af te wijken van huidige ANLb pakketten (andere varianten testen)
- Maatwerk voor o.a. eventuele aanlegkosten van landschapselementen

Bij een bedrijfsnatuurplan wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met jaarrond bloeiende gewassen (bloeihoog), plekken met rust, nestgelegenheid en voedsel gedurende het broedseizoen, een kruidrijk raamwerk of toepassing van landschapselementen zoals struweel. De invulling is altijd maatwerk.

Vezelrijke teelt

- Vezelgewassen hebben toekomst voor de akkerbouw, door toenemende aandacht voor biobased producten in bijvoorbeeld de bouw
- Miscanthus is meerjarig en biedt schuilgelegenheid en geeft de bodem rust en doorworteling
- Vezelvlas biedt beschutting en voedsel (bloei/zaad)

Mogelijke maatregelen

- Teelt Miscanthus eenmalig € 3.000/ha voor aanplant en overbrugging tot eerste oogst (per blok/strook maximaal 0,5 ha).
- Teelt vlas met één van onderstaande pluspakketten (€ 1.000/ha, met meer pluspakketten € 1.500/ha)
  - Broedvlakken (bij zaaien blokken van 15 m2 overslaan, minimaal 1 blok/ha,) (broedvlak ook in te zetten bij open akker op graan)
  - Combinatie met stroken eiwitgewas
  - Stoppel laten staan in de winter
  - Geen gebruik insecticiden

Eiwitrijke teelt

- Varianten met meer natuurwaarde op bestaande ANLb pakket en op de ecoregeling
- In ieder geval voor teelt erwten en veldbonen

Mogelijke maatregelen

- Geen insecticiden (vergoeding € 1.250/ ha)
- Bloemblokken/ stroken op 5-10% van perceel, om jaarrond bloeihoog te creëren (vergoeding 3.500/ ha opp. bloemen)

Landschapselementen

- Brede effecten biodiversiteit, bijdrage aan dooradering

Mogelijke maatregelen

- Vergoeding aanplantkosten 100% tot max € 10.000 (eigen uren zijn 'in kind' inbreng)
- Vergoeding beheerkosten (betreft ANLb pakketten die nu nog niet openstaan in Flevoland)

Fruitteelt

- Agrarisch natuurbeheer bereikbaar maken voor fruitteelt
- Relatie natuurdoelen met functionele agrobiodiversiteit
- Fruitteelt als onderdeel dooradering landelijk gebied

Mogelijke maatregelen

- Vergoeden extensief beheer windhagen met inheemse soorten
  - Knip- of scheerheg € 4,35/m/jr (jaarlijkse snoei) of struweelhaag €2,35/m/jr (1x snoei per 5-7 jaar)
  - Geen snoei 15 maart tot 16 juli
  - Aanleg of herplant met inheemse soorten mogelijk vanuit thema landschapselementen
- Vergoeden meerjarige bloemblokken of stroken
  - € 3.500/ha bloemen/jr